

*The Academy of Management
and Administration in Opole*

**TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF
INTERNATIONAL TOURISM
IN THE CURRENT CONTEXT OF
GLOBALIZATION**

Opole 2020

The Academy of Management and Administration in Opole

**TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF
INTERNATIONAL TOURISM
IN THE CURRENT CONTEXT OF
GLOBALIZATION**

Collective Scientific Monograph

Edited by Jadwiga Ratajczak

Victoria Tsypko

Opole 2020

ISBN 978 – 83 – 66567 – 07 – 8

Trends in the development of international tourism in the current context of globalization. Editors: Jadwiga Ratajczak, Victoriia Tsytko. *Collective Scientific Monograph*. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2020; ISBN 978-83-66567-07-8; pp. 215, illus., tabs., bibls.

Editorial Office:

The Academy of Management and Administration in Opole
18 Niedziałkowskiego str., 45-085 Opole, Poland,
tel. 77 402-19-00/01
E-mail: info@poczta.wszia.opole.pl

Reviewers:

Tadeusz Pokusa – Professor WSZiA, Ph. D, the Academy of Management and Administration in Opole

Nadiya Dubrovina – Ph. D in Economic Sciences, Associate Professor, School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava (Slovakia)

Editorial Board:

Victoriia Tsytko – D. Sc. in Pedagogical Sciences, Professor, National Transport University (Ukraine), **Jadwiga Ratajczak** – Ph. D, the Academy of Management and Administration in Opole, **Marian Duczmal** – D. Sc., Professor, the Academy of Management and Administration in Opole, **Volodymyr Vasylchuk** – D. Sc. in Historical Sciences, Professor, Kyiv National Linguistic University (Ukraine), **Wojciech Duczmal** – Ph. D, the Academy of Management and Administration in Opole, **Nataliia Ivasyshyna** – Ph. D in Economic Sciences, Associate Professor, National Transport University (Ukraine), **Slawomir Sliwa** – Ph. D, the Academy of Management and Administration in Opole, **Józef Kaczmarek** – Magister, the Academy of Management and Administration in Opole, **Alina Pylchenko** – Assistant of the Department of Tourism, National Transport University (Ukraine), **Filip Pokusa** – Magister, the Academy of Management and Administration in Opole

Publishing House:

The Academy of Management and Administration in Opole
18 Niedziałkowskiego str., 45-085 Opole, Poland,
tel. 77 402-19-00/01

Authors are responsible for content of the materials.

© Authors of articles, 2020

© Publishing House WSZiA, 2020

TABLE OF CONTENTS

Preface	5
Section 1. Theoretical and methodological principles of tourismology	7
1.1. Covid-19: the challenge of the tourism phenomenon in the globalization conditions.....	7
1.2. Tourist features of Germany.....	20
1.3. Current trends and priorities for the global tourist services market development.....	30
1.4. Theoretical foundations of the concept of tourism practices.....	38
1.5. Communicative competence as the most important component of professional training of tourism professionals.....	44
1.6. Modernization of professional tourism education in higher educational institutions of Ukraine in the context of world globalization.....	52
1.7. Socio-cultural features of foreign intercultural training of specialists in tourism industry (German as the second foreign language).....	59
1.8. Theoretical and methodological understanding religious in modern tourismology.....	66
Section 2. Features of development of tourist industry in Ukraine and in the world	
2.1. Logistics of hotel and restaurant services in tourism.....	74
2.2. The impact of Covid-19 on the tourism industry.....	84
2.3. Marketing strategy development of tourism sector in the regions of Ukraine.....	91

2.4.	Corporate system of internet marketing on hotel business entities.....	102
2.5.	Prospects for green tourism development.....	110
2.6.	Influence of tourism on formation of positive international image of Ukraine.....	119
2.7.	Development peculiarities of ecological tourism in Kryvyi Rih.....	129
2.8.	Organization of tourist activity in Ukraine.....	139

Section 3. Tourist product as a complex of tourist services **145**

3.1.	The role of information and communication technologies in the tourist business.....	145
3.2.	Current development trends of raw-smoked sausages in the context of gastronomic tourism.....	153
3.3.	The evolution of tourism on the Korean peninsula.....	159
3.4.	Dynamics and tendencies of development of recreational and tourist resources of France.....	166
3.5.	Objects of dark tourism and them cultural and historical potential in countries of Asian region.....	177
3.6.	Georgia’s tourism potential: present and development prospects.....	184
3.7.	Formation and use of funds for the innovation activities of enterprises.....	189
3.8.	Investigated mechanism’s of maintenance of economic safety of the enterprises of tourist sphere.....	195

Annotation **206**

About the authors **213**

3.4. Dynamics and tendencies of development of recreational and tourist resources of France

Динаміка та тенденції розвитку рекреаційно-туристичних ресурсів Франції

Аналізуючи рекреаційно-туристичні ресурси Франції, перш за все слід зазначити, що за їх кількістю та різноманітністю країна вже декілька років займає перше місце серед європейських країн. При цьому, станом на 2020 рік у Франції налічується 45 об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО, з яких 5 об'єктів – природного походження, 39 – культурно-історичні об'єкти, та 1 об'єкт – змішаного типу [30].

Природні рекреаційно-туристичні ресурси виділяють всі дослідники, як українські, так і зарубіжні. При цьому Фоменко Н. до природних рекреаційних ресурсів відносить «природні умови, об'єкти, явища, які сприятливі для рекреації – відновлення духовних і фізичних сил, витрачених під час праці, навчання, творчості» [3, с. 51].

Поколюдна М. вважає, що природні рекреаційні ресурси – природні та природно-технічні геосистеми, природні об'єкти явища і процеси, що мають необхідні якісні і кількісні параметри для організації рекреаційної діяльності [16, с. 73].

Група природних туристичних ресурсів включає наступні: клімат (як основа розвитку рекреації та туризму); водні ресурси (як безпосередньо акваторіальна поверхня, так берегова смуга морів, озер, річок, водосховищ); рельєф; бальнеолікувальні (мінеральні води, лікувальні грязі, термальні води); ландшафтно-біотичні ресурси (переважно лісові масиви) [4, с. 60].

Перш ніж перейти до детального вивчення природних рекреаційно-туристичних ресурсів Франції, слід зазначити, що Франція є найбільшою країною в Західній Європі (площа – 550 тис.км²), рівнини складають 2/3 частини країни. На її території знаходяться дві гірські системи – Східні Піренеї й Альпи (з найвищою вершиною Європи – горою Монблан – 4 807 м). Ліси покривають 30% території країни, 82% території області експлуатуються в сільськогосподарській та лісовій діяльності. Франція – єдина країна в Європі, що має вихід як до теплого Середземного моря, так і до холодного Північного (в районі протоки Ла-Манш), а на заході Франція обмивається водами Атлантичного океану, берегові лінії Франції мають протяжність 5 500 км. Таке зручне географічне положення сприяло швидкому розвитку пляжного та гірськолижного туризму [25].

Як вже зазначалось вище, група природних рекреаційно-туристичних ресурсів представлена, в першу чергу, кліматичними ресурсами. Ми розділяємо думку Яковчук О., який зазначив, що клімат – «основний базис розвитку не лише більшості рекреаційних занять і видів туризму, а взагалі життєдіяльності людини, особливо у контексті його лікувально оздоровчого впливу і комфортності перебування» [4].

Кліматичні ресурси Франції, з погляду їх рекреаційного використання, належать до найкращих: м'яке помірне літо і тепла зима. Це зумовлено тим, що хоч Франція, як і більшість європейських країн, розташована в зоні помірного клімату, завдяки своєму сусідству з Атлантичним океаном на заході вона потрапляє під дію морських вітрів, які забезпечують досить помірну і теплу для таких широт зиму, а також м'яке помірне літо, в деяких місцях з великою кількістю опадів. Ще однією особливістю клімату Франції є його велика різноманітність. У країні нараховується аж 5 типів клімату: океанічний (атлантичний), помірний океанічний (атлантичний), напівконтинентальний, гірський та середземноморський.

Слід відмітити, що сприятливість клімату дозволяє Франції розвивати на своїй території практично всі види рекреаційно-туристичної діяльності.

Так, французькі пляжі, берегові лінії яких простягаються більш, ніж на 3400 км, є одними з найбільш відвідуваних туристичних destinations Європи влітку. При цьому слід зазначити, що великим розмаїттям пляжів славиться Південний схід Франції, особливо регіон Прованс-Альпи-Лазурний берег. Пляжі у департаменті Вар користуються великою популярністю серед туристів завдяки винятковій і відносно добре збереженій береговій лінії. Регіон Лангедок-Русільйон складається в основному з величезних піщаних пляжів і курортів, побудованих ще у 1970-х рр. Корсиканські пляжі пропонують спокійну атмосферу, якщо залишити популярні туристичні місця. Пляжі Атлантичного океану користуються популярністю серед серферів. На півдні, пляжі Атлантичних Піренеїв мають порізану берегову лінію, на відміну від пляжів Ландів та Жиронди, які межують з величезними лісами та дюнами. На півночі, від гирла Жиронди, курорти Приморської Шаранти з його знаменитими островами (Олерон, Ре та Екс) залишаються досить привабливими для туристів, але часто використовуються лише для купання під час припливу. Пляжі Вандея характеризуються великими розмірами та великою кількістю туристів влітку.

Пляжі Бретані, які розмістились між Атлантичним океаном і протокою Ла-Манш, з його чисельними маленькими бухтами користуються попитом серед любителів автентичного. При відливі берегова рибалка стає головним заняттям подорожуючих та місцевих жителів.

У Нижній Нормандії переважають піщані пляжі та високі скелі, у той час у Верхній Нормандії – галькові пляжі у поєднанні чудових пейзажів.

На півночі Франції розташовані пляжі Пікардії з затокою Сомма, які представляють собою дюнну місцевість. Пляжі Нор-Па-де-Кале також приваблюють велику кількість туристів винятковою береговою лінією та двома основними мисами: Кап-Грі-Не та Блан Не [13].

Серед природних рекреаційно-туристичних ресурсів Франції слід виділити також ландшафтні ресурси. Ми розділяємо думку Смалъ І, який зазначає, що на «розвиток туризму ландшафтні ресурси впливають двояко. Із одного боку, ландшафт є середовищем, у якому відбуваються рекреаційно-туристичні процеси, а з іншого – унікальним об'єктом споглядання, тобто перетворюється на туристичну атракцію» [1]. Вчений також зазначає, що якщо на обмеженій

території поєднується декілька різновидів ландшафту, як-то пляжні, прибережні, гірські, лісові місцевості, така країна буде відноситися до сприятливих для відпочинку і формування естетичних відчуттів, що в повній мірі можна сказати про Францію.

Прикладом унікального ландшафту, що приваблює туристів із усього світу є Дюна Пілат (фр. – «la Dune du Pilat») – найвища піщана дюна в Європі. Вона розташована біля затоки Аркашон у невеличкому містечку Ла-Тест-де-Бюш. Дюна Пілат, яка лежить між океаном та лісом переміщується на 1–5 м на рік на схід під впливом пануючих вітрів та припливів. Таким чином, дюна поступово охоплює сусідній лісовий масив. Дюна Пілат, що складається з близько 60 млн. м в кубі, її висота сягає від 100 до 115 м в залежності від пори року [14]. За даними французької газети «Le Figaro» Дюну Пілат щодня відвідують близько 16 000 туристів [15].

Хоч ландшафт країни представлений переважно рівнинами, які розташовуються в північній і західній частині держави, у країні є також декілька гірських масивів. Перш за все, це Альпи – найвищі гори, які простягнулися з півночі на південь (фактично до Середземного моря) на 370 км, з найвищою точкою Європи – Монблан (4807 м). В Альпах безліч гірськолижних курортів, які вважаються одними з кращих по розташуванню і устаткуванню у світі. Гори Юра – своєрідна околиця Альп. Тут холодні зими, а сама територія багата на ліси. І, звичайно, ще одна гірська система представлена Піренеями, які простягнулися на 430 км із заходу на схід, (висота сягає 3000 м), та є природною межею між Францією і Іспанією.

Центральний масив – високогірний масив в центрі країни, де знаходяться витoki багатьох річок, а в Оверні – згаслі вулкани. Екранні гори Центрального масиву – Севенни, простягнулися з півночі на південь, їх висота до 1700 м. Це своєрідна лінія розділу клімату : вологий на заході; сухий на сході [6].

Нерівності земної поверхні сприяли розвитку таких напрямків рекреаційно-туристичної діяльності як гірсько-лижний туризм. На сьогодні, позиція Франції як гірськолижного курорту залишається значною мірою домінуючою у світі. На її території функціонує близько 350 гірськолижних курортів, які розташувались на 7 масивах (8,93% курортів, признані по всьому світі). Гірськолижна зона у Франції простягнулась на 1 180 км², або 30% гірськолижної зони у світі. Протяжність гірськолижних спусків сягає 8000 км, при цьому на території країни функціонує 3731 підйомників [6].

Ці дані підтверджують, що Франція є одним із найбільших гірськолижних районів у світі.

Що стосується найбільш відвідуваних гірськолижних курортів Франції, то серед них, у першу чергу, слід відмітити наступні:

– Ла-Плань (фр. – «LaPlagne»)– сімейний курорт для зимових та літніх видів спорту, який розташований у Савойї на висоті 1250-3250 метрів над рівнем моря. За більш ніж 50 років свого функціонування Ла-Плань отримав міжнародну популярність завдяки своїй величезній лижній зоні, в яку входить 19 чорних, 34 червоних, 74 синіх і 9 зелених гірськолижних трас. З 2003 року Ла-Плань є частиною Парадіскі (гірськолижної зони, яка пов'язує його

з сусідніми курортами Лез-Арк і Пезе-Валландрі (фр. – «Peisey-Vallandry») [8**Ошибка! Закладка не определена.**]. Згідно зі статистичними даними, взимку 2016/2017 р. гірськолижний курорт відвідало 6,6 мільйонів лижників [7].

– Валь-Торанс (фр. – «Val Thorens») – найвищий гірськолижний курорт Європи, який розташований на висоті 2 300 м та входить до найбільшого гірськолижного комплексу «Три Долини», який складається з Куршевелі та Ле-Менюїр та Валь-Торанс. Через своє розташування, іноді, Валь-Торанс називають «дахом Трьох Долин». Гірськолижний курорт налічує 68 трас, з яких 8 – зелених, 25 – синіх та 27 – червоних [30]. У 2015 році курорт відвідали 1.64 мільйонів туристів [9].

Тінь (фр. – «Tignes») – гірськолижний курорт, який розташований на північних Альпах у долині Тарантез на висоті 2100 метрів над рівнем моря. У 1970-х роках Тінь зазнав найбільших змін і дуже швидко став міжнародним курортом, яким можна бачити сьогодні. Має у своєму розпорядженні 8 зелених трас, 36 – синіх, 22 – червоних та 16 чорних трас [13]. У 2016 році до курорту завітало 1,59 мільйонів лижників [7].

Завершує трійку найбільш відвідуваних гірськолижних курортів Шамоні (фр. – «Chamonix») – гірськолижний курорт, який багато хто вважає одним із найкращих у світі. Завдяки 5 гірськолижним курортам (Grands Montets, Les Houches, Le Tour/Balme, La Flegere і Le Brevent) Шамоні-Монблан пропонує ідеальний гірськолижний відпочинок. Його відвідали 1,57 мільйонів туристів за 2016 р.) [7].

До важливих рекреаційно-туристичних ресурсів належать також бальнеологічні. Слід зазначити, що Франція – країна, що всесвітньо відома своїми термальними джерелами. Відповідно до даних Національної ради термальних установ (фр. – (CNET), Conseil National des Établissements Thermaux) на території Франції діють 89 термальних курортів, 109 термальних установ. Усього на території Франції знаходиться 770 термальних джерел, при цьому 850 лікарів практикують у спа-салонах [12].

Виділяють три основні термальні зони Франції, а саме: Французькі Альпи, Регіон Овернь та Піренеї. Крім вищезгаданих зон, користуються популярністю термальні курорти в Аквітанії і у північно-східній частині Франції (Бургундія, Лотарингія, Ельзас та Франш-Конте).

Найбільш відвідуваними термальними курортами є: Дакс (фр. – «Dax»), Баларюк-ле-Бен (Balnearius les bains), Евіан-ле-Бен (фр. – «Aix-les-Bains»).

Термальний курорт в Баларюк-ле-Бен, який займає перше місце серед найбільш відвідуваних термальних курортів Франції, у 2016 році відвідало 52 722 пацієнтів за рік [12].

Термальний курорт Дакс відвідало у 2016 році близько 47 000 пацієнтів.

У 2016 році термальний курорт Екс-ле-Бен відвідало 28 100 пацієнтів і з кожним роком кількість відвідувачів зростає [17].

Термальні установи щороку налічують понад 10 мільйонів лікувальних ліжок-днів. Станом на 2018 рік близько 600 000 гостей спа-центру проживали на французьких курортах в середньому 18 днів. Загальний дохід термальних

установ Франції складає 1,3 млрд. євро щорічно, при цьому 10-25% річного обороту реінвестується.

Останніми роками більшість термальних курортів Франції було відремонтовано, при цьому до 2021 року очікується 825 мільйонів євро додаткових інвестицій. Термальний ВВП Франції становить понад 520 мільйонів євро, 44% з яких спрямовується до державних бюджетів на податкові та соціальні внески [18].

Цікавим є той факт, що кожен 100 додаткових гостей спа-центру створюють 6 нових робочих місць. Це має дуже важливе значення для розвитку міст, де знаходяться термальні курорти, оскільки 71% курортних міст налічують менше 5 000 жителів. Для них часто саме термальних активність становить основну частину їхніх ресурсів [18].

Важливими рекреаційно-туристичними ресурсами є національні парки. У Франції нараховується 10 національних парків: парк Вануаз (перший національний парк у Франції, який був заснований у 1963 році, парк Пор-Кро (1963), Пірене (1967), парк Севенн (1970), Екрен (1973), Меркантур (1979), парк Гваделупа (1989), парк Реуньйон (2007), парк Гвіанська Амазонія (2007) – найбільший парк у Франції та в Європі та парк Каланки (2012) [10].

У 2012 році національні парки становили 9,5% національної території (тобто 60 728 км²) [10]. За даними дослідження, зробленою Flux Vision Tourisme (система спостереження за туристичним трафіком на територіях за допомогою даних мобільного додатку) кількість відвідувачів у першому національному парку у Франції – парку Вануаз, у пік сезону (червень-вересень 2017) за день досягала відмітки 40 000 [11].

До історико-культурних рекреаційних ресурсів прийнято відносити історичні, історико-архітектурні пам'ятки (замки, палаци, монастирі), пам'ятки сучасної архітектури історії, археології, монументального мистецтва, пов'язані із діяльністю відомих людей, історичні місця і населені пункти; спеціальні соціально-культурні установи і заклади (краєзнавчі та тематичні музеї, сакральні комплекси і релігійні центри, етнокультурні центри – скансени, тематичні розважальні парки тощо).

Професор Львівського національного університету імені Івана Франка Мальська М. зазначає, що у розвинутих країнах світу історико-культурний потенціал, матеріальні та духовні цінності народу дуже важливі для формування світогляду задоволення матеріальних, а серед них – і туристичних потреб, які активно використовуються для отримання прибутку [2].

Франція відома у всьому світі своїм багатою культурною спадщиною. Кожен регіон пропонує туристам відвідування своїх суспільно-історичних пам'яток. Станом на 1 лютого 2015 року близько 43 600 споруд захищені у Франції як історичні пам'ятники (14 100 внесені в реєстр «Classement par le Monuments Historique» і 29 500 внесені у додатковий список архітектурних пам'яток), а також існує близько 300 000 персоніфікованих об'єктів (права на власність зареєстровані та закріплені за фізичною або юридичною особою, із них понад 135 000 внесені в реєстр «Classement par le Monuments Historique» і близько 150 000 внесені у додатковий список архітектурних пам'яток). 20%

історичних пам'яток належить державі, 29,6% належить релігійним організаціям і майже половина (49,4%) – приватна власність [19].

При цьому, державі належить 87 соборів, включаючи Базиліку святих Назарія та Цельсіята (м. Каркассонн) та церкву Сен-Жюльєна в Турі, всі класифіковані як історичні пам'ятники. Міністерство культури, яке відповідає за цю категорію історичних пам'яток, фінансує всі роботи з утримання, ремонту та реставрації в межах положень Закону від 9 грудня 1905 року, що стосуються відокремлення церков і держави [20].

Одними із найбільш відвідуваними соборами у 2017 р. у країні були: Собор Паризької Богоматері (12 000 000 відвідувачів), Страсбурзький собор (4 000 000 відвідувачів) [54] Реймський собор (1 329 393 відвідувачів), собор Святого Юста та Пастора (1 242 412 відвідувачів) [21].

У Франції знаходиться велика кількість замків: середньовічні замки, замки епохи Ренесанс, класичні замки, тощо. При цьому, найбільше замків у Франції зосереджено у долині Луари. Долина Луари (фр. – «Val de Loire») – французький природний регіон, який розташований на території колишніх провінцій Орлеане, Турень й Анжу. Вона розташована уздовж Луари в центральній частині Франції в межах адміністративного району Сентр-Валь-де-Луар. Її інколи називають «французькою коліскою» або «Садом Франції» через велику кількість виноградників, фруктових садів які простягаються вздовж берега річки. М'який клімат і родючі ґрунти привели до того, що саме тут найкраще ростуть елітні сорти винограду, з яких робляться такі вина, як Сансер, Вувре і Мускаде. У 2000 році ЮНЕСКО додало центральну частину долини річки Луари в список об'єктів всесвітньої спадщини.

У долині річки Луара збереглося 43 замки, однак найбільш відвідуваними з них є: Шенонсо, Шамбор і Блуа.

За даними Міністерства Культури Франції, на сьогодні, у країні нараховується 1 218 музеїв, серед яких: 82% належать місцевим органам влади або їхнім об'єднанням; 13% належать юридичним особам на праві власності (асоціації чи фонди) 5% – приватні [22].

Музеї, які належать місцевим органам влади почали створюватися у кінці XVIII ст., а на сьогодні їх налічується більше тисячі. Їх колекції включають майже 41 мільйон експонатів. Науковий інтерес цих колекцій є надзвичайно високий по причині їх різноманітності та оригінальності самих експонатів. Багато з цих музеїв мають міжнародну репутацію, особливо ті, які відносяться до певних історичних подій (Музей Першої світової війни в місті Мо). Музей Ош (фр. – musée d'Auch) – відомий у всьому світі своєю колекцією пір'яних предметів доколумбового походження, а музей в Булон-сюр-Мер – своїми масками Алутіік (Alutiiq) з Аляски тощо [22].

До цих музеїв також входять монографічні музеї, такі, які присвячених видатним особистостям, наприклад, письменникам (музей Бальзака в Парижі, музей Жуля Амеде Барбе д'Оревільї в Сен-Совер-ле-Віконт, музей Александра Дюма в Вілле-Котре, Віктора Гюго в Парижі тощо), музикантам (композитору Камілю Сен-Санс в Дьєпі, Гектору Берліоз в Ла-Кот-Сент-Андре), художникам (музей Ежена Будена в Онфлері, Каміли Клодель в Ножан-сюр-Сен) політичним

діячам (музей Жан Жореса в Кастре) або вченим (музей Брайля в Кувре, Музей Жан-Франсуа Шампольйону в Фіжак).

На сьогодні у Франції існує шістдесят чотири музеї, колекції яких належать державі. При цьому слід зазначити, що Національні музеї у Франції підпорядковуються різним міністерствам: армії (військові музеї, військово-морські музеї, музей авіації тощо), міністерству культури, наукових досліджень та інновацій, економіки та фінансів тощо.

Сорок музеїв, що мають статус національних, підпорядковується безпосередньо Міністерству культури. Серед них такі всесвітньо відомі установи, як: музей Лувр, музей д'Орсе, Центр Помпіду.

Лувр, як найбільший відомий у світі художній музей, де виставлені шедеври світового мистецтва, у тому числі, Мона Ліза (Джоконда) геніального художника епохи Відродження Леонарда Да Вінчі, Венера Мілоська, оригінальна антична скульптура, що збереглася до наших часів, є найбільш відвідуваним художнім музеєм не лише в Європі, але й у всьому світі [22]. За статистичними даними, у 2018 році Лувр відвідали 10, 2 мільйони туристів, Центр Помпіду – найбагатший державний музей сучасного мистецтва, що знаходиться в Парижі – 3, 552 мільйони відвідувачів, музей д'Орсе (фр. Musée d'Orsay), де представлені шедеври живопису та скульптури 1850–1910 рр., серед яких роботи імпресіоністів та пост-імпресіоністів, предмети декоративно-прикладного мистецтва – 3,175 мільйони [23].

Часто музеї присвячені видатним митцям (музей Шагала в Ніцці, Делакура (540 000 туристів за 2018 рік), Еберту, Пікассо в Парижі (670 667 туристів у 2018 році) і у Валлоріс, Родену в Парижі тощо), історичним моментам (передісторія в Сен-Жермен-ан-Ле, Середньовіччя у Музеї Клюні, Ренесанс у Музей д'Екуен) [24].

Франція також є винятковою країною з точки зору парків розваг. Перш за все, країна славиться всесвітньовідомим стилістичним парком розваг «Діснейлен», який посідає перше місце у списку найбільш відвідуваних туристичних місць Франції. У 2017 році Діснейленд відвідало близько 14 860 000 туристів [21, с. 132].

Крім нього, любителям розваг пропонуються різноманітні парки: тематичні, стилістичні, зоопарки, тощо. Загалом, у Франції налічується близько 300 розважальних парків, які щороку відвідують 60 млн. туристів. Також досить популярними парками розваг є: Футуроскоп, парк Астерікс, парк Ніглоленд, парк «Ле Пал» тощо.

Одним із найвідвідуваніших парків розваг Франції є Футуроскоп, який пропонує 25 атракціонів, всі засновані на цифрових технологіях та покликані радувати дітей та дорослих. Сьогодні Футуроскоп користується великою популярністю серед туристів, два атракціони навіть здобули приз найкращого атракціону у світі («Travel through time with the Raving Rabbits» та «the 4D adventure»). Родзинкою парку є шоу феєрверків на озері (тільки в певні періоди) [25, с.11]. За статистичними даними, у 2017 році парк відвідали 2 000 000 туристів.

Не менше приваблює туристів із усього світу і Парк Астерікс – парк розваг, заснований на популярному французькому коміксі «Астерікс», який описує пригоди та випробування, перед якими постало селище в Бретані під час римської навали. Усі атракціони у цьому парку перетворюють популярну серію коміксів в реальність. Парк пропонує 13 суто дитячих атракціонів, 20 – для всієї родини, та 7 атракціонів для любителів адреналіну. Парк Астерікс зайняв 10 місце у списку найбільш відвідуваних туристичних атракцій Франції у 2017 році з 2 030 000 відвідувачами [21, с. 132].

Менш відомим є Парк Ніглоленд – парк атракціонів, який був визнаним третім найкращим парком розваг на церемонії «European Star» у категорії парків, кількість відвідувачів яких менша 1 млн. (у 2016 році парк відвідало близько 600 000 туристів) [21, с. 134]. Ніглоленд має у своєму розпорядженні 39 атракціонів, з яких 27 – доступні для дітей, та планує відкрити новий вже у 2020 році.

Серед історико-культурних рекреаційно-туристичних ресурсів слід також виділити і всесвітньо відомі французькі фестивалі.

Так, за даними сайту «Tous les festivals», що вже декілька років займається дослідженнями фестивалів у Франції розмістив інформацію, що у 2018 році, найбільш відвідуваними музичними фестивалями у країні були: Фестиваль «Fête de l'Humanité», який відвідали 800 000 туристів, «Lorcel de Interceltic» – 750 000 туристів, «Vieilles Charrues» – 280 000 туристів, Фестиваль джазу у Марсьяк – 242 000 туристів, Фестиваль джазу у В'єнн – 222 000 туристів та «Solidays» – 212 000 туристів [26].

Канський кінофестиваль, безперечно, є одним з найпрестижніших заходів у світовому кіно. Для фахівців з регіонального туризму цей період також є значною фінансовою можливістю, щороку ця подія приносить близько 200 мільйонів євро для економіки [27].

Міжнародний фестиваль короткометражних фільмів Клермон-Ферран (фр. – «Le Festival du court métrage de Clermont-Ferrand») – найважливіша кінематографічна подія у світі, присвячена короткометражним фільмам. Це другий кінофестиваль у Франції після Каннського за кількістю відвідувачів (у 2016 році кінофестиваль зібрав близько 160 000 відвідувачів) [28]. Вперше фестиваль було проведено у 1979 році, а у 1988 році фестиваль став вважатись міжнародним.

Фестиваль фантастичного фільму в Жерарме (фр. – «International Festival du film fantastique de Gérardmer», раніше відомий як «Fantastic'Arts») – це міжнародний кінофестиваль, який спеціалізується на фільмах жахів та науково-фантастичних фільмів. Фестиваль проводиться щороку останнього тижня січня з 1994 року в місті Жерарме, Франція [28].

Однією з важливих подій, яка щорічно приваблює туристів зі всього світу є Тиждень моди у Парижі. За даними системи порівняння цін «Кауак», під час Тижня моди у 2017 році ціни за розміщення підвищились на 23%, а мінімальна ціна за одну ніч у двомісному номері в 5-зірковому готелі в Парижі сягала 358 євро, в той час, коли в будь-який інший час ціна у такому ж готелі становить в середньому 305 євро. Крім цього, запит на рейси до столиці збільшуються на

7%. Джон-Лі Саез, регіональний директор «Кауак» зазначає: «Ми можемо спостерігати, що Тиждень моди залишається багатообіцяючою подією пізнього сезону в Парижі» [29].

Коротко підсумовуючи, слід зазначити, природні рекреаційні ресурси – це компоненти природного середовища, які володіють сприятливими для рекреаційної діяльності властивостями і використовуються для організації відпочинку, туризму, лікування, оздоровлення. Група природних туристичних ресурсів включає наступні: клімат, водні ресурси (акваторіальну поверхню, берегову смугу морів, озер, річок, водосховищ); рельєф; бальнеолікувальні (мінеральні води, лікувальні грязі, термальні води); ландшафтно-біотичні ресурси (переважно лісові масиви). При цьому слід відмітити, що сприятливість клімату дозволяє Франції розвивати на своїй території практично всі види рекреаційно-туристичної діяльності. Історико-культурні ресурси Франції дуже розвинуті. Вони представлені історико-архітектурними пам'ятками (замками, монастирями), великою кількістю музеїв, сакральних комплексів, тематичними та розважальними парками. Аналіз використання цих ресурсів дає змогу дійти висновку, що їх популярність зростає з кожним роком.

Література:

1. Смаль І. В. Туристичні ресурси світу. Ніжин: Видавництво Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2010. 336 с.
2. Мальська М. П., Худо В. В. Туристичний бізнес: теорія та практика: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2007. 424 с. URL: <https://tourism-book.com/pbooks/book-11/ua/chapter-812/>
3. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. К. : Центр навчальної літератури, 2007. 312 с.
4. Яковчук О.В. Оцінка туристичного потенціалу України. Географія та туризм. Вип.10. 2010. С.57-66.
5. Situation géographique de la France. *Pour les français*. 17/03/2013. URL : <https://pourlefrancais.com/2013/03/17/situation-geographique-de-la-france/>
6. La montagne en quelques chiffres. 19/07/2011. URL: <https://be.france.fr/fr/alpes-mont-blanc/article/la-montagne-en-quelques-chiffres>
7. Infographie 2017-2018 : les stations de ski en chiffres. *Groupe Ecomedia*. 08/02/2017. URL: <https://groupe-ecomedia.com/infographie-stations-de-ski-chiffres/>
8. La Plagne – La station. *Ski info*. URL: <https://www.skiinfo.fr/alpes-du-nord/la-plagne/station-de-ski.html>
9. Kurt M. Top 10 des stations de ski dans les Alpes. 17/01/2019. URL : <https://www.skyscanner.fr/actualites/top-10-des-stations-de-ski-dans-les-alpes>
10. Les parcs nationaux en France : définition et caractéristiques URL: <https://www.vacances-vertes.net/articles/decouvrir/tourisme-durable/les-parcs-nationaux-en-france-definition-et-caracteristiques-71.html>
11. Fréquentation touristique du Parc, de juin à octobre 2017, selon le dispositif Flux Vision Tourisme. 10/07/2018. URL : <http://www.vanoise-parcnational.fr/fr/actualites/frequentation-touristique-du-parc-de-juin-octobre-2017-selon-le-dispositif-flux-vision>

12. Hérault : nouveau record pour les thermes de Balaruc en 2016
<https://www.midilibre.fr/2017/01/08/nouveau-record-pour-les-thermes-de-balaruc-en-2016,1449799.php>
13. Plages en France – liste des stations balnéaires en France
<https://www.plages.tv/liste/plages-france>
14. Une particularité du littoral aquitain.
 URL : <https://www.ladunedupilat.com/monument-exception/>
15. Bellier U. Espaces naturels: un appel pour limiter la fréquentation touristique. 09/08/2019. URL : <https://www.lefigaro.fr/actualite-france/espaces-naturels-un-appel-pour-limiter-la-frequentation-touristique-20190809>
16. Покоłodна М.М. «Рекреаційна географія». Харків: ХНАМГ, 2012. 275с.
17. Rey P. Les thermes nationaux d'Aix-les-Bains affichent leur bonne santé. 16/12/16. URL : <https://groupe-ecomedia.com/thermes-nationaux-daix-bains-affichent-bonne-sante/>.
18. Ouverture de la saison thermale 2019, nouveautés et chiffres du CNETH. *Conseil National des Etablissements Thermaux*. 28/12/19. URL : <https://www.leguידeduthermalisme.fr/2019/03/07/ouverture-de-la-saison-thermale-2019-nouveautes-et-chiffres-du-cneth/>.
19. Les monuments historiques. *Un site du ministère de la Culture*. URL : <https://www.culture.gouv.fr/Sites-thematiques/Monuments-historiques-Sites-patrimoniaux-remarquables/Presentation/Les-monuments-historiques>
20. Bernes. Combien de châteaux en France? 11/06/2019. URL : <http://www.barnes-proprietes-chateaux.com/actualite/combien-de-chateaux-france/>.
21. Courbe T. Les sites touristiques en France 2018. Ivry-sur-Seine : DGE. 2019. 146 p.
22. Le réseau des musées de France. Les directions régionales des affaires culturelles (DRAC). URL: https://www.culture.gouv.fr/Sites-thematiques/Musees/Nos-musees/Le-reseau-des-musees-de-France#Mus__es_20de_collectivit__s
23. Luty J. Leading 20 museums in Europe in 2018, based on attendance. *Statista*. URL: <https://www.statista.com/statistics/747942/attendance-at-leading-museums-in-europe/>.
24. La fréquentation des musées et lieux de patrimoine en France, en 2018 (18/02/2019). URL : <http://www.club-innovation-culture.fr/frequentation-musees-patrimoine-france-2018/>.
25. Mousseron L. Futuroscope : toutes les forces d'attractions. Grand Poitiers : Sipap Oudin, 2020. 23 p. URL: <http://www.camping-le-futuriste.fr/medias/files/pdf/brochure.pdf>. (last accessed: 22.03.20).
26. Le bilan des festivals de l'année 2018. Nougard J., Dimitrijevic A., Thome Q. Decembre 14, 2018. URL: <https://www.touslesfestivals.com/actualites/le-bilan-des-festivals-de-lannee-2018-131218>. (last accessed: 28.02.20).
27. Bride O. Le Festival de Cannes : un excellent événement pour le tourisme. 16/05/2019. URL : <https://bulletindescommunes.net/festival-cannes-manne-tourisme/>.

28. Duponchel M. Clermont-Ferrand : 38e édition du festival du court métrage. 18/01/2016. URL : <https://www.lesinrocks.com/2016/01/18/cinema/actualite-cinema/clermont-ferrand-capitale-mondiale-du-court-metrage/> (last accessed 28.02.20).
29. Fashion Week à Paris : les prix flambent dans l'hôtellerie de luxe. *La Redaction*. 06/09/2017. URL : <http://www.quotidiendutourisme.com/tendances/fashion-week-a-paris-les-prix-flambent-dans-lhotellerie-de-luxe/151540>
30. UNESCO DOCS Digital library. URL: <https://unesdoc.unesco.org/>

of authentic products typical of the Western region of Ukraine are distinguished. Possible prospects and tendencies of further development of gastronomic tourism with an emphasis on delicacy authentic meat product of the Western region are analyzed.

3.3. *Kan Den Sik. The evolution of tourism on the Korean peninsula.* This article examines the short history of tourism development on the Korean Peninsula. In today's world, tourism is one of the key sectors of the economy, and the Republic of Korea is not an exception. Tourism in South Korea is a large cross-sectoral complex that generates significant revenue. Apart from the usual tourism in South Korea, medical and cosmetology tourism is highly developed too. Recently, the Government of the Republic of Korea has developed free ecologic tourism. However, the article describes not only the development of tourism in South Korea, but also the status, prospects and trends of tourism development in North Korea. As it is known, until recently, almost nothing was known about tourism development in North Korea. In 2018, data on the number of foreign tourists who have visited North Korea was published for the first time. The article outlines the prospects for opening special tourist zones and investment in tourist destinations in North Korea.

3.4. *Vasylchuk Liudmyla. Dynamics and tendencies of development of recreational and tourist resources of France.* The article considers natural recreational resources as components of the natural environment that have properties favourable for recreational activities and are used to organize recreation, tourism, treatment, and rehabilitation. A group of natural tourist resources was examined in detail, including the following: climate, water resources (equatorial surface, coastal strip of the seas, lakes, rivers, reservoirs) relief; balneotherapy (mineral water, therapeutic mud, and thermal water); landscape-biotic resources (mainly forests). The factors that allow France to develop on its territory almost all types of recreational and tourist activities are analyzed. The historical and cultural resources of France are described, represented by historical and architectural monuments (castles, monasteries), a large number of museums, sacred complexes, theme and entertainment parks. An analysis of these resources allows us to conclude that their popularity is growing every year.

3.5. *Orehowskyi Wadym. Objects of dark tourism and them cultural and historical potential in countries of Asian region.* The article is sanctified to one of types of modern tourist business – to the so-called dark tourism. The origin of this term is certain, his description is given. Main attention an author spared to the resource base of «dark tourism» in the countries of Asia. Main examples of corresponding tourist objects of China Republic of People's, State of Japan, Republic of Korea and Kingdom of Cambodia. Their influence is certain on forming of cultural and mental «face» of population of the Asian region, his self-definition.

3.6. *Muntian Oleksandr. Georgia's tourism potential: present and development prospects.* In Georgia, tourism is one of the priority areas of the economy. The country has huge tourism potential that needs to be maximized. Both

Part 3. Tourist product as a complex of tourist services

- 3.1. *Pylchenko Alina* – Assistant of the Department of Tourism.
National Transport University, Kyiv, Ukraine.
- 3.2. *Paska Maria* – D. Sc. in Veterinary Sciences. Professor.
Professor department of Hotel and Restaurant Business.
Korkuna Oryslava – Ph. D in Economic Sciences, Associate Professor.
Kyluk Oksana – Magister.
Lviv State University of Physical Culture named after I. Bobersky, Lviv,
Ukraine.
- 3.3. *Kan Den Sik* – D. Sc. in Political Science. Professor.
Head of the Korean Philology Department.
Kyiv National Linguistic University, Kyiv, Ukraine.
- 3.4. *Vasylchuk Liudmyla* – Ph. D in Philology Sciences.
Assistant Professor, Head of the Foreign Languages Department.
Kyiv National Linguistic University, Kyiv, Ukraine.
- 3.5. *Orehowskyi Wadym* – D. Sc. in Historical Sciences. Professor.
Head at the Department of Social-Humanitarian Sciences and Right.
Chernivtsi Trade and Economic Institute.
Kyiv National Trade and Economic University, Chernivtsi, Ukraine.
- 3.6. *Muntian Oleksandr* – Ph. D. in Philological Sciences, Associate Professor.
Dean of the Faculty of Slavic Philology.
Kyiv National Linguistic University, Kyiv, Ukraine.
- 3.7. *Navrotska Tamara* – Ph. D in Economic Sciences. Associate Professor,
Associate Professor of Management.
National Transport University. Kyiv, Ukraine.
- 3.8. *Kuchai Oksana* – Ph. D in Economic Science, Senior Lecturer.
Senior Lecturer of Department of the History of Ukraine and Tourism
Kyiv National Linguistic University, Kyiv, Ukraine.